

Sygn. akt III AUa 1485/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grażyna Czyżak
Sędziowie:	SSA Małgorzata Gerszewska SSA Barbara Mazur (spr.)
Protokolant:	sekr.sądowy Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2016 r. w Gdańsku

sprawy J. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji J. Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 maja 2015 r., sygn. akt VII U 1706/13

oddala apelację.

SSA Małgorzata Gerszewska SSA Grażyna Czyżak SSA Barbara Mazur

Sygn. akt III AUa 1485/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. dokonał przeliczenia emerytury J. Z.. Obliczenia wysokości emerytury dokonano zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej przyjmując do ustalenia: przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2000 r. do 2009 r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 76,20 %, do ustalenia wysokości świadczenia uwzględniono okresy składkowe 18 lat, 4 miesiące i 4 dni, okresy nieskładkowe ograniczone do 1/3 składkowych – 6 lat, 1 miesiąc i 12 dni. Wysokość emerytury obliczona zgodnie z art. 53 wyniosła 1.233,51 zł. Obliczona wysokość emerytury zgodnie z art. 26 ustawy wyniosła 1.141,31 zł. Wysokość emerytury obliczonej na podstawie art. 183 wyniosła 1.215,07 zł. Wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła od dnia 01 lipca 2013 r. 1.161,63 zł.

Decyzją z dnia 14 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał przeliczenia emerytury ubezpieczonej. Przy obliczaniu uwzględniono przyrost składki zewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 144.488,46 zł, średnie dalsze trwanie życia - 224,50 miesięcy. Po ponownym ustaleniu wysokości emerytura wyniosła 1.392,34 zł. Od dnia 01 lipca 2013 r. wysokości świadczenia do wypłaty wyniosła miesięcznie 1.215,71 zł.

Decyzją z dnia 14 maja 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 15 ustawy emerytalnej podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenia społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. Organ ten wskazał dalej, że wniosek o emeryturę ubezpieczona złożyła w dniu 06 grudnia 2010 r. w związku z powyższym wynagrodzenie za lata 2010, 2011 i 2013 r. wykazane w przedłożonym zaświadczeniu Rp – 7 nie może być przyjęte do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury.

Odwołania od powyższych decyzji wniosła J. Z. wskazując, że w decyzjach z dnia 11 maja 2013 r. i z dnia 14 maja 2013 r. nie przeliczono prawidłowo kapitału początkowego z uwagi na nieuwzględnienie wynagrodzeń za 1990 i 1991 r. zgodnie z zaświadczeniem Rp – 7 z (...) S.A. oraz okresu zatrudnienia w (...) w G. w okresie od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r. Wobec decyzji z dnia 14 maja 2013 r. odmawiającej przeliczenia emerytury, ubezpieczona wskazała, że wniosek o emeryturę zamierzała zgłosić po ustaniu zatrudnienia w Politechnice G., czemu dała wyraz w piśmie z dnia 14 stycznia 2011 r., do którego dołączyła świadectwo pracy, w związku z czym przyjąć należy, iż w styczniu 2011 r. wystąpiła o emeryturę, dlatego też wnosi o zaliczenie całego 2010 r. do ustalenia emerytury.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniosł o ich oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu spornych decyzji.

W uzasadnieniu organ ten wskazał, że w związku ze złożonym w dniu 01 lutego 2013 roku wnioskiem oraz zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp – 7 z dnia 27 kwietnia 2011 r. wystawionym przez (...) S.A., organ rentowy decyzją z dnia 08 maja 2013 r. ponownie ustalił wartość kapitału początkowego uwzględniając zarobki za lata 1990 – 1991 r., w wyniku powyższego kapitał początkowy ustalony na dzień 01 stycznia 1999 r. wyniósł 7.547,08 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ nie uwzględnił okresu od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r. z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G., ponieważ przedłożone świadectwo pracy z dnia 11 lutego 1975 r. jest dokumentem nieformalnym – zostało podpisane w zastępstwie. Decyzją z dnia 11 maja 2013 roku organ rentowy przeliczył od dnia 01 lutego 2013 r. emeryturę uwzględniając nową wysokość kapitału początkowego ustaloną decyzją z dnia 08 maja 2013 r. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z art. 183 ustawy emerytalnej, a do ustalenia podstawy wymiaru składek przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społecznych z 10 lat kalendarzowych od 200 – 2009 r.

Organ rentowy nadto wskazał, że w dniu 01 lutego 2013 r. ubezpieczona przedłożyła zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 28 stycznia 2013 r. oraz z dnia 02 lutego 2012 r. za lata 2010-2012 wystawione przez Politechnikę G.. W związku z powyższym organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 14 maja 2013 r. doliczył składki za lata 2011-2012, w wyniku czego wysokość emerytury na dzień 01 lutego 2013 r. wyniosła 1.392,34 zł. Nadto organ ten wskazał, że składki za rok 2010 zostały obliczone decyzją z dnia 03 czerwca 2011 r. na wniosek ubezpieczonej z dnia 30 marca 2011 r. Zaskarżona decyzja z dnia 14 maja 2013 r. wydana została natomiast na podstawie art. 183 ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) - w związku z tym, że wniosek o przyznanie emerytury został złożony w dniu 06 grudnia 2010 r., brak jest podstaw do przeliczenia podstawy wymiaru z lat 2010-2012.

Zarządzeniem z dnia 29 lipca 2013 r. sprawy z odwołań ubezpieczonej od decyzji organu rentowego zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

W piśmie procesowym z dnia 25 sierpnia 2013 r. ubezpieczona sprecyzowała, że aktualnie kwestionuje tylko brak uwzględnienia zatrudnienia w P. w G. od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r. oraz wyliczenie świadczenia według założenia, iż wnioski o emeryturę złożyła w dniu 06 grudnia 2010 r.

W piśmie procesowym z dnia 02 stycznia 2014 r. skarżąca zawarła odwołanie od decyzji z dnia 08 maja 2013 r. w przedmiocie ustalenia kapitału początkowego. Wniosła też o przyznanie jej odsetek od świadczenia.

Postanowieniem z dnia 08 maja 2015 r. odwołanie ubezpieczonej od decyzji z dnia 08 maja 2013 r. zostało odrzucone.

W piśmie procesowym z dnia 03 czerwca 2014 r. ubezpieczona oświadczyła, że cofa wnioski o emeryturę z dnia 06 grudnia 2010 r. i wnosi o uznanie, że złożyła go dnia 14 stycznia 2011 r.

Na rozprawie dnia 14 stycznia 2015 r. ubezpieczona wniosła o wyrównanie świadczenia za okres od stycznia 2011 r. do stycznia 2013 r. z uwagi na to, że organ rentowy nie nadał biegu odwołaniu z dnia 08 marca 2011 r., w którym była mowa o okresie zatrudnienia od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r.

Postanowieniem z dnia 04 stycznia 2015 r. przekazano organowi rentowemu do rozpoznania żądanie ubezpieczonej w zakresie odsetek i wyrównania emerytury za okres od stycznia 2011 r. do stycznia 2013 r.

Wyrokiem z dnia 08 maja 2015 r. w sprawie VII U 1706/13 Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

1. zmienił zaskarżone decyzje: z dnia 11 maja 2013 r. i z dnia 14 maja 2013 r. w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do uwzględnienia do stażu ubezpieczeniowego J. Z. okresu zatrudnienia od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G.,
2. oddalił odwołanie od decyzji z dnia 14 maja 2013 r.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

J. Z. urodzona dnia (...), w dniu 06 grudnia 2010 r. złożyła w organie rentowym wnioski o emeryturę załączając kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych, świadectwa pracy i zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, w tym m.in. dwa zaświadczenia Rp – 7 z Politechniki G. obrazujące wynagrodzenie z lat 1978 – 1983 oraz 2001-2009. Wniosek ubezpieczona przekazała za pośrednictwem swojego zakładu pracy Politechniki G. w dniu 03 grudnia 2010 r.

W dniu 14 stycznia 2011 r. ubezpieczona w związku z rozwiązaniem stosunku pracy na Politechnice G., przedłożyła świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 2010 r. wnosząc jednocześnie o doliczenie okresu ze świadectwa do stażu pracy.

Decyzją z dnia 20 stycznia 2011 r. organ rentowy ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej. Do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględniono okresu zatrudnienia od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r.

Decyzją z dnia 25 stycznia 2011 r. organ ten przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 01 grudnia 2010 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wnioski. Do ustalenia przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2000 r. do 2009 r. do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono okresy składkowe – 18 lat, 4 miesiące i 9 dni oraz okresy nieskładkowe ograniczone do 1/3 okresów składkowych – 6 lat, 1 miesiąc i 13 dni. Wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła 1.002,49 zł.

Wnioskodawczyni odwołała się od obu tych decyzji pismem z dnia 08 marca 2011 r. (złożonym w dniu 10 marca 2011 r.) zarzucając brak uwzględnienia zatrudnienia od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r. i zarobków z P. W. w S.. Dodatkowo skarżąca wniosła o wyliczenie od dnia 01 marca 2011 r. emerytury w oparciu o nowoobliczony kapitał początkowy i uwzględniając zarobki za 2010 r. do wskaźnika podstawy wymiaru emerytury.

Decyzją z dnia 11 kwietnia 2011 r. organ rentowy ponownie ustalił kapitał początkowy wnioskodawczyni, przy czym nadal nie uwzględnił zatrudnienia od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r.

Decyzją z dnia 12 kwietnia 2011 r. organ ten zgodnie z wnioskiem z dnia 10 marca 2011 r. przeliczył emeryturę od dnia 01 grudnia 2010 r. Od obu tych decyzji skarżąca nie odwołała się.

Wnioskiem z dnia 30 marca 2011 r. wnioskodawczyni wniosła o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem składek za 2010 r., co organ rentowy uczynił decyzją z dnia 03 czerwca 2011 r.

Wnioskiem z dnia 01 lutego 2013 r. ubezpieczona zwróciła się do tego organu o:

- doliczenie do stażu pracy okresu zatrudnienia na podstawie załączonych do wniosku zaświadczeń: Rp-7 z Politechniki G. za 2010 r. i za 2011 r., Rp-7 za 2012 r.,

- przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem Rp- 7 z (...) S.A. za 1990 r. i 1991 rok,

- doliczenie do stażu pracy okresu zatrudnienia w (...) w G. w okresie od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r. – w oparciu o oryginał świadectwa pracy znajdujący się w aktach ZUS.

W dniu 14 lutego 2013 r. ubezpieczona uzupełniła złożony w dniu 01 lutego 2013 r. wniosek załączając świadectwo pracy z dnia 31 stycznia 2013 r. z Politechniki G. stwierdzające okres zatrudnienia od dnia 02 lutego 2011 r. do dnia 31 stycznia 2013 r.

Decyzją z dnia 08 maja 2013 r. organ rentowy ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej, który na dzień 01 stycznia 1999 r. wyniósł 75.474,08 zł. Do ponownego ustalenia kapitału organ ten nie uwzględnił m.in. okresu zatrudnienia od dnia 01 marca 1974 roku do dnia 14 listopada 1974 r. wskazując, że nie został dostatecznie udowodniony.

W okresie od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r. ubezpieczona zatrudniona była na pełen etat w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) – Oddziale Produkcji (...) w G. na stanowisku instruktora – technologa. Praca ubezpieczonej polegała na układaniu receptur różnych potraw i wyrobów garmazeryjnych oraz kontrolowaniem produkcji wyrobów pod względem ich zgodności z obowiązującymi normami i recepturami. Prace wykonywała w biurze na ul. (...) w G. oraz w terenie w zakładach mieszczących się w różnych miastach na terenie całego województwa. Ubezpieczona z uwagi na nieuzyskanie bezpłatnego urlopu na wychowanie dziecka, wniosła o rozwiązanie stosunku pracy za porozumieniem stron.

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał przeliczenia od dnia 01 lutego 2013 r. emerytury ubezpieczonej. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2000 do 2009, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 76,20 %, uwzględniono okresy składkowe 18 lat, 4 miesiące i 4 dni, okresy nieskładkowe ograniczone do 1/3 składkowych – 6 lat, 1 miesiąc i 12 dni. Wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła od dnia 01 lipca 2013 r. – 1.161,63 zł. Organ rentowy do przeliczenia emerytury uwzględnił wysokość kapitału początkowego ustaloną decyzją z dnia 08 maja 2013 r., w której nie uwzględniono okresu zatrudnienia od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r.

Rozpoznając wniosek ubezpieczonej z dnia 18 lutego 2013 r. organ ten zaskarżoną decyzją z dnia 14 maja 2013 r. dokonał ponownego przeliczenia emerytury ubezpieczonej. Przy obliczaniu uwzględniono przyrost składki zewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 144.488,46 zł, średnie dalsze trwanie życia - 224,50 miesięcy. Od dnia 01 lipca 2013 r. wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła miesięcznie 1.215,71 zł.

Organ rentowy do przeliczenia emerytury uwzględnił składki za lata 2011-2012- w oparciu o przedłożone przez ubezpieczoną zaświadczenia Rp- 7 z dnia 28 stycznia 2013 r. oraz z dnia 02 lutego 2012 r. z Politechniki G.. Składki za rok 2010 organ ten uwzględnił w decyzji z dnia 03 czerwca 2011 r. na wniosek ubezpieczonej z dnia 30 marca 2011 r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 maja 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 15 ustawy emerytalnej podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenia społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. Stwierdził, że wniosek o emeryturę ubezpieczona złożyła w dniu 06 grudnia 2010 r. w związku z powyższym wynagrodzenie za lata 2010, 2011 i 2013 r. wykazane w przedłożonym zaświadczeniu Rp – 7 nie może być przyjęte do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych, w aktach sprawy oraz w aktach osobowych ubezpieczonej. Żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich prawdziwości i rzetelności, a zatem Sąd ten uznał, że brak podstaw by odmówić im wiarygodności.

Ustalenia faktyczne w zakresie zatrudnienia ubezpieczonej w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r. Sąd I instancji poczynił również w oparciu o spójne i wzajemnie się uzupełniające zeznania ubezpieczonej i świadka T. C., które korespondowały z omówionymi wyżej dokumentami w postaci akt osobowych.

W ocenie tego Sądu odwołania od decyzji: z dnia 11 maja 2013 r. i z dnia 14 maja 2013 r. zasługiwały na uwzględnienie.

Wskazał, że po ostatecznym sprecyzowaniu zarzutów okazało się, że spór w obu przypadkach dotyczył zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego skarżącej okresu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) – Oddziale Produkcji (...) w G. od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r. Organ rentowy kwestionował fakt zatrudnienia skarżącej w oparciu o to, że złożone przez nią świadectwo pracy zostało podpisane przez osobę działającą w zastępstwie.

Zdaniem Sądu Okręgowego przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe pozwoliło na jednoznaczne ustalenie, że skarżąca w spornym okresie była faktycznie zatrudniona u wskazanego pracodawcy, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku instruktora technicznego. Praca ubezpieczonej polegała na układaniu receptur różnych potraw i wyrobów garmażeryjnych oraz kontrolowaniem produkcji wyrobów pod względem ich zgodności z obowiązującymi normami i recepturami. Prace wykonywała w biurze na ul. (...) w G. oraz w terenie w zakładach mieszczących się w różnych miastach na terenie całego województwa. Ubezpieczona z uwagi na nieuzyskanie bezpłatnego urlopu na wychowanie dziecka, wniosła o rozwiązanie stosunku pracy za porozumieniem stron.

Mimo braku akt osobowych skarżącej z Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa (...) – Oddział Produkcji (...) w G. możliwe było dokonanie niezbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleń w oparciu o dokumentację z akt osobowych ubezpieczonej u kolejnego pracodawcy, zeznań wnioskodawczyni oraz świadka T. C.. W aktach osobowych ubezpieczonej z Politechniki G. znajduje się jej życiorys z dnia 16 listopada 1978 r., w którym ubezpieczona powołała się na fakt zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G.. Co więcej wskazać należy, iż ubezpieczona powoływała się na fakt tego zatrudnienia także w dalszych okresach kariery zawodowej – przedkładając kopie świadectwa pracy z (...) w G. oraz wskazując na tę okoliczność w kwestionariuszach osobowych. Dodatkowo fakt zatrudnienia ubezpieczonej w spornym okresie oraz rzeczywistego wykonywania przez nią pracy potwierdzony został przez świadka – T. C., pracującą w tym zakładzie, w tym samym okresie co ubezpieczona.

W ocenie Sądu I instancji ubezpieczona, która nie miała wpływu na treść wystawionego jej przez byłego pracodawcę świadectwa, w szczególności w zakresie opatrzenia dokumentu w stosowne pieczęcie oraz podpisy, nie może ponosić negatywnych konsekwencji z tego tytułu.

Sąd ten stwierdził, że dla rozstrzygnięcia sprawy w omawianym aspekcie nie mogła mieć znaczenia ewentualna prawomocność decyzji z dnia 08 maja 2013 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, która również nie uwzględnia spornego okresu zatrudnienia skarżącej.

Organ rentowy pierwszą decyzję w przedmiocie ustalenia kapitału początkowego wydał w dniu 20 stycznia 2011 r. W decyzji tej nie został uwzględniony sporny okres. Ubezpieczona wniosła odwoalnie od tej decyzji pismem z dnia 08

marca 2011 r., w którym poza innymi zarzutami, skarżyła również brak uwzględnienia do stażu ubezpieczeniowego okresu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) – Oddziale Produkcji (...) w G. od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r.

Jakkolwiek kolejną decyzją z dnia 11 kwietnia 2011 r. organ ten częściowo uwzględnił odwołanie, to jednak nadal uznał, iż brak jest podstaw do zaliczenia spornego okresu. Jak stanowi bowiem art. 477¹³ k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym w roku 2011) zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w zw. z przywołanymi przepisami, Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

Rozważając zasadność odwołania ubezpieczonej od decyzji z dnia 14 maja 2013 r. Sąd ten uznał, że nie jest ono zasadne.

Wskazał, że w odniesieniu do tej decyzji spór między stronami sprowadzał się do tego, czy podstawa wymiaru emerytury ubezpieczonej powinna być wyliczona z uwzględnieniem wynagrodzenia za 2010 r.

Skarżąca argumentowała, że na emeryturę chciała przejść po rozwiązaniu umowy o pracę z Politechniką G., co nastąpiło w dniu 31 grudnia 2010 r. W jej imieniu wniosek złożył zakład pracy, przy czym uczynił to jeszcze w grudniu 2010 r. Zdaniem wnioskodawczyni wniosek ten został uzupełniony dopiero w dniu 14 stycznia 2011 r., kiedy złożyła świadectwo pracy i ta data winna być przyjęta jako dzień złożenia wniosku.

Zgodnie z brzmieniem art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Treść przywołanej normy nie budzi wątpliwości co do tego, że wybór lat bezpośrednio poprzedzających rok złożenia wniosku oznacza, że złożenie wniosku w roku 2010 obliguje do przyjęcia jako końcowego roku do dokonania obliczeń 2009.

Decydujące dla omawianej kwestii jest zatem rozważenie daty jaką należy przyjąć za dzień złożenia wniosku o emeryturę przez skarżącą, bowiem art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi, że świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2. Na gruncie niniejszej sprawy fakt ustania stosunku pracy nie stanowił warunku przyznania ubezpieczonej emerytury.

Zgodnie z treścią art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Do dnia 23 listopada 2011 r. postępowanie o świadczenia emerytalno-rentowe i zasady wypłaty tych świadczeń regulowało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. (Dz. U. z 1983 r. Nr 10, poz. 49 ze zm.) – dalej „rozporządzenie”. Omawiany akt w § 9 ust. 1 stanowił, że za datę zgłoszenia wniosku przyjmuje się datę złożenia wniosku na piśmie w organie rentowym lub datę ustnego zgłoszenia wniosku do protokołu w organie rentowym, a także datę sporządzenia wniosku przez zakład pracy, zakład karny, areszt śledczy uprawniony do przyjmowania wniosków o emerytury i renty, a w razie przesłania wniosku za pośrednictwem poczty – datę nadania wniosku w polskim urzędzie pocztowo-telekomunikacyjnym.

Zdaniem Sądu I instancji w tych okolicznościach nie może budzić wątpliwości, że wniosek skarżącej opatrzony przez zakład pracy Politechniką G. datą 03 grudnia 2010 roku i przekazany do ZUS w dniu 06 grudnia 2010 r. złożony

został w miesiącu grudniu 2010 roku, co implikuje brak podstaw do uwzględnienia przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonej wynagrodzenia za 2010 r., bowiem był to rok złożenia wniosku.

W toku postępowania w piśmie procesowym z dnia 03 czerwca 2014 r. skarżąca zawarła oświadczenie, że cofa wniosek o emeryturę z dnia 06 grudnia 2010 r. i wnosi o uznanie, że złożyła go dnia 14 stycznia 2011 r.

Sąd ten zauważył, że § 29 omawianego wyżej rozporządzenia (podobnie jak § 9 obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe - Dz. U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412) dopuszczał możliwość cofnięcia wniosku o emeryturę, jednak nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji.

W ocenie Sądu Okręgowego nie sposób uznać by skarżąca w trakcie niniejszego postępowania skutecznie cofnęła wniosek o emeryturę z grudnia 2010 r. Sąd ten wyjaśnił, że jakkolwiek ubezpieczona złożyła w piśmie z dnia 08 marca 2011 r. m.in. odwołanie od decyzji z dnia 25 stycznia 2011 r. przyznającej jej prawo do emerytury, jednak treść odwołania prowadzi do wniosku, iż nie dotyczyło ono całej decyzji (w tym daty przyznania świadczenia), a jedynie nieuwzględnienia okresu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w G. od dnia 01 marca 1974 r. do dnia 14 listopada 1974 r. i zarobków w P. W. w S..

Osobno wnioskodawczyni wniosła o przeliczenie emerytury (od dnia 01 marca 2011 roku) m.in. z uwzględnieniem zarobków za 2010 r. w związku z upływem tego roku, co organ rentowy uczynił (uwzględniając również wniosek z dnia 30 marca 2011 r.) prawomocną decyzją z dnia 03 czerwca 2011 r. O poprawności przywołanych wniosków świadczy także fakt pobrania przez skarżącą świadczenia za grudzień 2010 r.

W tym stanie rzeczy, mając na uwadze przywołane wyżej przepisy, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd I instancji orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła J. Z. zaskarżając ten wyrok w części w zakresie jego pkt 2 i kwestionując przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że wobec złożenia wniosku o emeryturę w dniu 06 grudnia 2010 r. wynagrodzenie za 2010 r. nie może być przyjęte do przeliczenia podstawy wymiaru jej emerytury.

W konkluzji apelacji organ skarżąca wniosła o:

- 1) uchylenie zaskarżonego wyroku w części w zakresie jego pkt 2,
- 2) uznanie wycofania wniosku emerytalnego z dnia 06 grudnia 2010 r. i uznanie za datę jego złożenia dnia 14 stycznia 2011 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja J. Z. nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchyleniem lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Sąd II instancji w pełni podziela poczynione w postępowaniu sądowym-pierwszoinstancyjnym w przedmiotowej sprawie ustalenia faktyczne oraz przyjmuje je za własne, a zatem nie zachodzi potrzeba ich powtarzania w tym uzasadnieniu (por. wyrok S.N. z dnia 11 czerwca 1999 r., II CKN 391/98, LEX nr 523662).

Wobec zaskarżenia jedynie pkt 2 wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 08 maja 2015 r. w sprawie VII U 1706/13 przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie, wyznaczonym treścią zaskarżonej decyzji z dnia 14 maja 2013 r. znak (...) (k. 52 akt em. ZUS), jest kwestia prawidłowości odmowy przez organ rentowy ponownego przeliczenia wysokości emerytury ubezpieczonej przy zastosowaniu reguł wynikających z art. 110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm., nazywanej dalej ustawą emerytalną), z uwzględnieniem podstawy wymiaru składek z lat: 2010,

2011 i 2012, wynikającej z przedłożonych w postępowaniu administracyjnym zaświadczeń ZUS Rp-7: z dnia 02 lutego 2012 r. (k. 45-45v. akt ZUS t. II) i z dnia 28 stycznia 2013 r. (k. 46-46v. akt sprawy).

Wprawdzie w myśl art. 109 ust. 1 ustawy emerytalnej na wniosek emeryta lub rencisty wysokość emerytury określonej w art. 53 oraz renty ulega ponownemu ustaleniu na zasadach określonych w art. 110-113.

Przepis art. 110 ust. 1 ustawy emerytalnej daje zaś możliwość ponownego obliczenia wysokości emerytury lub renty od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Jednakże Sąd Apelacyjny zauważa, że wnioskodawczyni prawo do emerytury uzyskała na podstawie przepisu art. 183 ustawy emerytalnej i do przeliczenia tego świadczenia zastosowanie znajdują unormowania zawarte w art. 108 ust. 2 i 4 ustawy emerytalnej w zw. z art. 183 ust. 6 ustawy emerytalnej.

Sąd ten w pełni podziela stanowisko, zgodnie z którym wymienione wyżej przepisy wykluczają możliwość dokonania innego sposobu przeliczenia świadczenia niż wskazany w art. 108 ust. 2, także w sytuacji jeżeli ubezpieczony zaprzestaje kontynuowanie zatrudnienia (por. wyrok S.A. w Lublinie z dnia 05 września 2012 r., AUa 677/12, LEX nr 1220544).

W konsekwencji w razie podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po dniu przyznania emerytury "mieszanej" przeliczenie takiego świadczenia następuje według zasad przewidzianych dla emerytur wypłacanych z nowego systemu emerytalnego, co stosownie do treści art. 108 ust. 2 ustawy emerytalnej polega na powiększeniu emerytury o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury. Zgodnie zaś z art. 108 ust. 2 ustawy emerytalnej podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek zaewidencjonowanych od miesiąca, od którego została podjęta wypłata emerytury po raz pierwszy, do miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury.

Brak jest zatem podstaw prawnych do ponownego przeliczenia emerytury J. Z. z uwzględnieniem zarobków uzyskanych przez nią w latach: 2010, 2011 i 2012 z tytułu zatrudnienia w Politechnice G. od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15 ustawy emerytalnej i przy zastosowaniu kwoty bazowej z dnia zgłoszenia wniosku o ponowne obliczenie tego świadczenia.

Mieszany charakter dotyczy bowiem wyłącznie sposobu ustalenia wysokości emerytury, nie wywołując jednak jakichkolwiek dalszych skutków dla jej ponownego obliczenia (por. wyrok S.A. w Katowicach z dnia 25 września 2012 r., III AUa 24/12, LEX nr 1223181).

Odnosząc się następnie do stanowiska ubezpieczonej, która w piśmie procesowym z dnia 03 czerwca 2014 r. oświadczyła, że cofa wniosek z dnia 06 grudnia 2010 r. o ustalenie jej prawa do emerytury (k. 63 akt sprawy) Sąd II instancji wskazuje, że stosownie do treści art. 116 ust. 2 zd. 1 ustawy emerytalnej wniosek o emeryturę lub rentę może być wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji.

Analogiczną regulację zawierał również § 29 ust. 1 obowiązującego do dnia 22 listopada 2011 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r. Nr 10, poz. 49 ze zm.).

Przepis § 29 ust. 2 tego rozporządzenia stanowił, że wycofanie wniosku jest skuteczne, jeżeli nastąpiło na piśmie lub zostało zgłoszone ustnie do protokołu.

Przepis § 9 obowiązującego od dnia 23 listopada 2011 r. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412) uzależnia natomiast skuteczność wycofania wniosku od zachowania jednej z form przewidzianych dla zgłoszenia wniosku.

Brak jest podstaw do przyjęcia, że przed uprawomocnieniem się decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 25 stycznia 2011 r., ustalającej J. Z. prawo do emerytury mieszanej z art. 183 ustawy emerytalnej od dnia 01 grudnia 2010 r. (k. 26 akt em. ZUS), ubezpieczona skutecznie cofnęła wniosek o emeryturę z dnia 06 grudnia 2010 r. (k. 1-2 akt em. ZUS).

Wola skarżącej cofnięcia tego wniosku nie wynika w szczególności z treści jej wniosku z dnia 14 stycznia 2011 r. o przeliczenie wysokości jej emerytury (k. 29 akt em. ZUS). W załatwieniu tego wniosku decyzją z dnia 12 kwietnia 2011 r. organ rentowy przeliczył emeryturę J. Z. od dnia 01 grudnia 2010 r. (k. 35 akt em. ZUS).

Tym samym zasadne jest przyjęcie, że cofnięcie przez ubezpieczoną wniosku z dnia 06 grudnia 2010 r. o ustalenie jej prawa do emerytury nie nastąpiło przed uprawomocnieniem decyzji z dnia 25 stycznia 2011 r., przyznającej jej prawo do tego świadczenia, tj. w przedmiotowej sprawie przed upływem miesięcznego terminu z art. 477⁹ § 1 k.p.c. do wniesienia odwołania od tej decyzji, a zatem uznać je należy za bezskuteczne.

W konsekwencji brak jest podstaw do przyjęcia za dzień złożenia przez skarżącą wniosku o emeryturę dnia 14 stycznia 2011 r. i ustalenia, stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej, podstawy wymiaru jej emerytury z uwzględnieniem przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych 2001-2010, wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę.

Wobec powyższego, uznając apelację J. Z. za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.

SSA Małgorzata Gerszewska SSA Grażyna Czyżak SSA Barbara Mazur